

Budget 2024-2027 - 2. behandlingsbudgettet

23/8394 Åben Sag

Sagsgang

ØK, ØK, KB

Sagsfremstilling

Økonomichef Bettina Andersen deltager på punktet.

I denne sag fremsendes årsbudgettet til 2. behandling.

Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne og Dansk Folkeparti har indgået en budgetaftale for 2024-2027. Det er denne budgetaftale, der ligger til grund for 2. behandlingen af budgettet for 2024-2027. Af aftalen fremgår det, at alle forligspartierne stemmer for budgetaftalen, og der bliver ikke stillet ændringsforslag til enkelte dele.

Hovedtallene i budgetaftalen fremgår af nedenstående tabel:

Budgetbalance mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Indtægter	-3.098,8	-3.198,5	-3.323,6	-3.436,5
Driftsområdet incl. renter	2.963,1	3.095,0	3.230,7	3.379,1
Resultat af ordinær drift	-135,7	-103,5	-92,9	-57,4
Anlægsudgifter	99,6	99,5	82,1	61,3
Anlægsindtægter	-18,0	-24,8	-15,0	-14,0
Afdrag*	106,7	31,1	32,2	33,5
Strukturel balance ekskl. ekstraordinære afdrag -=overskud, +=underskud	-5,2	2,3	6,4	23,3
Finansforskydninger	1,5	-1,0	-1,0	-26,3
Kasseforøgelse (-) / Kasseforbrug (+)	54,1	1,3	5,3	-3,0
Kassebeholdning gennemsnit	288-348	274-354	259-359	247-367

*I 2024 afdrages der ekstraordinært 60 mio. kr. på kommunens lån.

De centrale økonomiske målsætninger som er vedtaget i kommunens økonomiske politik er:

- Strukturel balance i alle år
- Anlægsudgifter på minimum 100 mio. kr.
- Nedbringelse af gæld på minimum 10 mio. kr. årligt
- En gennemsnitlig kassebeholdning på mindst 175 mio. kr.
- Servicerammen overholdes.

I budgetaftalen er der indarbejdet ekstra initiativer på driften på 17,9 mio. kr. i 2024 i forhold til det tekniske budget. Ændringerne på driften i forhold til det tekniske budget fremgår af den vedlagte oversigt over driftsændringer.

I budgetaftalen er der et strukturelt overskud på cirka 5 mio. kr. i 2024. I overslagsårene er der et strukturelt underskud på cirka 2 mio. kr. i 2025, 6 mio. kr. i 2026 og 23 mio. kr. i 2027.

Der er i budgetaftalen aftalt et anlægsniveau i 2024 og 2025 på ca. 100 mio. kr. årligt, som svarer til både kommunens målsætning og anlægsrammen i 2024. I 2026 og 2027 ligger anlægsudgifterne på henholdsvis 82 mio. kr. og 61 mio. kr., hvilket er under målsætningen på 100 mio. kr. De prioriterede anlægsprojekter i budgetperioden fremgår af vedlagte anlægsoversigt.

KL har udmeldt en vejledende teknisk serviceramme for Norddjurs Kommune på 2.029,2 mio. kr. I budgetaftalen udgør serviceudgifterne i alt 2.033,8 mio. kr. svarende til en overskridelse af den vejledende ramme på 4,6 mio. kr.

Mange kommuner har ønsket at hæve skatten i 2024, mens kun få kommuner ønsker at sætte skatten ned. Hvis kommunerne samlet sætter skatten op, vil Norddjurs Kommunes indtægter blive reduceret, da kommunernes samlede bloktilskud bliver reduceret svarende til kommunernes ekstra skatteindtægter. De kommuner som sætter skatten op, kommer til at betale en større del af sanktionen i de første år.

Siden 1. behandlingen af budgettet er indtægterne i 2024 samt forventningerne til indtægterne i overslagsårene blevet forhøjet. Nedenfor er de væsentligste ændringer siden 1. behandlingen:

- Norrdjurs Kommune modtager 20 mio. kr. fra ansøgningspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner i 2024
- Regeringen har i finanslovsforslaget for 2024 indarbejdet en pulje på 650 mio. kr. til at øge den borgernære velfærd i kommunerne. Dette betyder en stigning i Norrdjurs Kommunes indtægter på ca. 4 mio. kr. i både 2024 og overslagsårene.
- Grundet ændrede skøn for grundskyld fra Skatteministeriet, er indtægterne i 2024 forøget med 14,8 mio. kr. i 2024, mens de forventede indtægter i overslagsårene er forøget med cirka 3 mio. kr. årligt.
- På baggrund af nye skøn for indkomstskat og selskabsskat udsendt af Finansministeriet er de forventede indtægter i overslagsårene forøget med 9,5 mio. kr. i 2025, 7,6 mio. kr. i 2026 og 8,6 mio. kr. i 2027.

Der skal træffes beslutning om kommunen i 2024 skal budgettere med det statsgaranterede indtægtsgrundlag, eller om kommunen ønsker at selvbudgettere. Der er til sagen vedlagt et notat om de økonomiske konsekvenser ved selvbudgettering i 2024. Det indstilles, at Norrdjurs Kommune vælger statsgarantien for indkomstskat, tilskud og udligning i 2024, da der er stor risiko forbundet med selvbudgettering.

Der er vedlagt et forslag til takstoversigt som bilag. Ikke alle takster er kendte, og takstoversigten bliver derfor fremlagt til endelig godkendelse på Kommunalbestyrelsens møde i december.

Som foregående år vil der blive lavet to udgaver af budgettet – et let tilgængeligt sammendrag af budgettet og et samlet budget med budgetaftale, budgetbemærkninger og talspecifikationer. Sammendraget vil indeholde hovedelementerne i budgettet, ligesom det vil formidle den politiske aftale omkring budgettet. Sammendraget af budgettet er færdigt i uge 41, mens den fulde udgave vil være klar i december. Begge udgaver vil blive tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Hovedudvalg og aftaleholdere vil blive orienteret af direktionen og økonomichefen om indholdet i den endelige budgetaftale på orienteringsmøder i uge 41.

Ændringsforslag stillet af Enhedslisten:

Enhedslisten har stillet ændringsforslag i form af et alternativt budget, med følgende indhold:

- 1) Fjerne effektiviseringsprocenten på 0,8% om året, hvilket er ca. 15 mio. kr. om året.
- 2) Fjerne besparelsesramme på 30 mio. kr. på driften i 2025-2028 fordelt på udvalg jævnt over tabel 1 i Budgetaftalen.
- 3) Reducere puljen til værn om servicerammen med 10 mio. kr. til 3 mio. kr. i 2024 og fjerne puljen på 13 mio. kr. om året i overslagsårene.
- 4) Fjerne puljen til anvendelse af overførsler på 5 mio. kr. om året.
- 5) Enhedslisten trækker i sit alternative budget de vedtagne besparelser på Børne- og Ungdomsudvalget og Voksen- og Plejeudvalget tilbage.
- 6) Enhedslisten tilslutter sig i sit alternative budget 2. behandlingsbudgettets 3 driftsændringer omkring styrkelse af PPR med 0,500 mio. kr. i 2024, BUU Kompetenceudvikling med 0,500 mio. kr. i 2024 og Frivilligpuljen øges i 2024 med 0,150 mio. kr.
- 7) Lave en ny økonomisk politik, hvor der ikke skal være budgetmæssig strukturel balance, og hvor enhederne får lov at bruge af deres opsparede midler fordi vi generelt ikke udnytter vores serviceramme fuldt ud og regnskaberne generelt har store strukturelle overskud år for år.

Budgetbalance samt oversigt over driftsændringer i Enhedslistens alternative budget i forhold til det tekniske budget er vedlagt som bilag.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til de aftalte målsætninger i den gældende økonomiske politik. Med særlig betydning for budgetlægningen kan nævnes målsætninger vedrørende strukturel balance, gennemsnitlig kassebeholdning, anlægsramme, afvikling af gæld samt årlig effektivisering.

Økonomiske konsekvenser

Se ovenfor.

Lovgrundlag

Budgetloven og Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Indstilling

Økonomichefen indstiller at

1. Der tages stilling til Enhedslistens alternative budgetforslag
2. Forligspartiernes budgetaftale for 2024-2027 godkendes
3. Norddjurs Kommune vælger statsgaranti for indkomstskat, tilskud og udligning i 2024

4. Taksterne i den vedlagte takstoversigt godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 03-10-2023

Ad. 1. Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Tom Bytoft (A), Benny Hammer (C), Sebastian Grauert (I), Kasper Vindbjerg (F), Diana Mikkelsen (Æ) og Jens Kannegaard Lundager (O) stemmer imod Enhedslistens alternative budgetforslag.

Ulf Harbo (Ø) stemmer for Enhedslistens alternative budgetforslag.

Ad. 2. Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Tom Bytoft (A), Benny Hammer (C), Sebastian Grauert (I), Kasper Vindbjerg (F), Diana Mikkelsen (Æ) og Jens Kannegaard Lundager (O) tiltræder forligspartiernes budgetaftale for 2024-2027.

Ulf Harbo (Ø) tiltræder ikke forligspartiernes budgetaftale for 2024-2027.

Ad. 3. Økonomiudvalget drøftede selvbudgettering kontra statsgaranti, og besluttede at udsætte beslutning herom til fredag 6. oktober 2023 hvor Økonomiudvalget afholder et teams møde om emnet.

Ad. 4. Tiltrådt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 06-10-2023

Ad. 3. Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Tom Bytoft (A), Sebastian Grauert (I), Kasper Vindbjerg (F), Ulf Harbo (Ø), Diana Mikkelsen (Æ) og Jens Kannegaard Lundager (O) indstiller, at Norddjurs Kommune vælger selvbudgettering for 2024.

Benny Hammer (C) tager forbehold, da han ikke har modtaget materialet inden mødet

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 10-10-2023

Ad. 1.

Der stemmes om Enhedslistens alternative budgetforslag:

For: 1 (Ø)

Imod: 26 (V, A, C, I, F, O, Æ)

Enhedslistens alternative budgetforslag er forkastet.

Ad. 2.

Der stemmes om forligskredens budgetaftale for 2024-2027

For: 26 (V, A, C, I, F, O, Æ)

Imod: 1 (Ø)

Budgetaftalen for 2024-2027 er vedtaget.

Ad. 3.

Godkendt at der vælges selvbudgettering.

Ad. 4.

Godkendt.

Afbud:

Anette Ruby Liebe (A)

Indstilling

Formanden indstiller, at Hovedudvalget har en dialog om 2. behandlingsbudgettet.

Beslutning i Hovedudvalget den 04-12-2023

Økonomichef Bettina Andersen deltog i behandlingen af punktet. Der er strukturel balance i de første to år under forudsætning af, at der er balance i de enkelte udvalg. På længere sigt er der taget initiativ til et råderumsarbejde, som en fælles paraply og overligger for arbejdet med den fremadrettede budgetlægning. Der blev blandt spurgt ind til refusion fra staten, hvor der fx ikke har været fuld dækning for stigninger på socialområdet. Hovedudvalget havde en dialog om processen for råderumsarbejdet, som blandt andet er på dagsordenen til temadag for Kommunalbestyrelsen i januar. Det er væsentligt, at der er opmærksomhed på mest mulig ro og tryghed i processen. Vigtigt med gennemsigtighed og klarhed omkring processen overfor medarbejdere og kolleger med henblik på at sikre psykologisk tryghed.

Afbud:

Anne-Marie Bentzen (Sundhed- og omsorgschef)

Thomas Olesen (Skole- og dagtilbudschef)

Tinne Christiansen (Næstformand)

Hanne Majgaard Nielsen

Bilag:

1 -	Åben	Budgetaftale 2024 - 2027 endelig med underskrifter	(100957/23)	(H)
3525811				
2 -	Åben	Budgetbalance 2024-2027 vedtaget - selvbudgettering	(105374/23)	(H)
3531286		2024		